T095 ATĐ 7 (40) Luận A Tỳ Đàm Tỳ Bà Sa Q38-Kiền Độ Sử-Mười Môn

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA
QUYEÅN 38
Chöông 2: KIEÀN-ÑOÄ SÖÛ

Phaåm 4: MÖÔØI MOÂN, Phaàn 2

Möôøi taùm giôùi: Giôùi nhaõn, giôùi saéc, giôùi nhaõn thöùc, cho ñeán giôùi yù, giôùi phaùp vaø giôùi yù thöùc. Giôùi, goïi laø noùi löôïc, cuõng goïi laø noùi roäng. Noùi löôïc, nghóa laø ñoái vôùi thuyeát noùi veà Ñaïi Kinh, nhö Kinh Ñaïi Nhaân Duyeân, Kinh Ñaïi Nieát Baøn, v.v... Noùi roäng, nghóa laø ñoái vôùi thuyeát noùi veà nhaäp cuûa Kinh Nhaäp. Cuõng goïi laø noùi löôïc, cuõng goïi laø noùi roäng, noùi löôïc nghóa laø noùi veà Kinh Giôùi, noùi roäng nghóa laø noùi veà Kinh AÁm. AÁm vöøa goïi laø noùi löôïc, vöøa goïi laø noùi roäng. Noùi löôïc: Noùi veà kinh Nhaäp, noùi roäng: Nhö noùi neáu coù choã thoï nhaän, neân bieát ñeàu laø khoå. Ñoái vôùi kinh nhö theá v.v..., goïi laø noùi roäng. Laïi coù thuyeát noùi: Giôùi cuõng goïi laø noùi löôïc, cuõng goïi laø noùi roäng, töùc ôû trong giôùi, khoâng ôû trong phaùp khaùc. Vì sao? Vì taâm saéc, trong giôùi laø noùi roäng, phaùp taâm sôû laø noùi löôïc. Nhaäp vöøa laø noùi löôïc, vöøa laø noùi roäng, töùc ôû trong nhaäp, khoâng ôû trong phaùp khaùc. Vì sao? Vì saéc trong nhaäp laø noùi roäng, taâm, taâm soå laø noùi löôïc. AÁm vöøa laø noùi löôïc, vöøa laø noùi roäng, töùc ôû trong aám, khoâng ôû phaùp khaùc. Vì sao? Vì saéc, taâm trong aám laø noùi löôïc, taâm soá laø noùi roäng, nhö noùi: Neáu coù choã thoï, neân bieát ñeàu laø khoå. ÔÛ ñaây noùi hoaøn toaøn laø löôïc. Laïi coù thuyeát noùi: Giôùi laø noùi roäng, cuõng goàm nhieáp taát caû phaùp. Kinh Ñaïi Nhaân Duyeân, kinh Ñaïi Nieát-baøn duø laø noùi roäng, nhöng khoâng goàm nhieáp taát caû phaùp nhaäp maëc duø goàm nhieáp taát caû phaùp, nhöng chaúng phaûi noùi roäng. Vì sao? Vì trong ñaây noùi phaùp, neân aám khoâng goàm nhieáp taát caû phaùp. Taïi sao theá? Taïi vì goàm nhieáp taát caû phaùp höõu vi,

khoâng goàm nhieáp phaùp voâ vi, neân cuõng chaúng phaûi noùi roäng. Vì sao? Vì laø noùi löôïc, nhö noùi: Neáu coù choã thoï nhaän, neân bieát ñeàu laø khoå! Ñaây laø hoaøn toaøn noùi löôïc, kinh Phaät ñaõ noùi, veà nghóa roäng, löôïc nhö ôû ñaây, chaúng phaûi cho raèng, nhö noùi: Thí phaùp, thí taøi laø noùi löôïc, kinh Ñaïi Nhaân

Duyeân, kinh Ñaïi Nieát-baøn laø noùi roäng. Ñöùc Theá toân, ñoái vôùi phaùp sôû tri, tröôùc noùi roäng möôøi taùm giôùi, töùc vôùi choã bieát kia, keá laø noùi löôïc möôøi hai nhaäp. ÔÛ möôøi hai nhaäp ñoù tröø phaùp voâ vi. Noùi löôïc naêm aám, ñoù goïi laø thuyeát roäng, löôïc cuûa Theá toân. Do phaùp Phaät ñaõ noùi coù roäng, löôïc nhö theá, neân Phaät baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: Caùc phaùp ta ñaõ giaûng noùi, hoaëc roäng, hoaëc löôïc, ngöôøi hieåu bieát, laø khoù ñöôïc, do noùi roäng noùi, löôïc nhö theá! Toân giaû Xaù-lôïi-phaát thænh Theá toân. Theá toân noùi phaùp hoaëc roäng, hoaëc löôïc, coù theå coù ngöôøi hieåu bieát, phaùp baûo. Ví nhö roàng trong bieån caû hoùa thaønh thaân lôùn trong bieån caû bay leân hö khoâng, noåi ñaùm maây lôùn che khaép caû hö khoâng, phaùt ra aùnh chôùp, sinh ra tieáng saám nhö theá. Nay ta seõ möa coû, thuoác, caây, goã! Chuùng sinh nghe aâm thanh nhö theá, ñeàu caûm thaáy sôï haõi, nghó raèng: Roàng trong bieån caû, neáu möa xuoáng, thì chuùng ta ñeàu seõ cheát chìm heát. Luùc aáy, ôû ñaïi ñòa, taâm chuùng sinh khoâng coù ngôø vöïc, sôï haõi, laïi khoâng coù saéc khaùc, maø coù lôøi thænh caàu: Ngöôøi neân möa xuoáng ñi, cho duø coù keùo daøi ñeán moät traêm ngaøn naêm, chuùng toâi cuõng ñeàu coù theå thoï nhaän. Ñöùc Theá toân cuõng vaäy, Ngaøi ñaõ nuoâi lôùn thaân trí ôû choã Phaät Chuû Traøng, Phaät Nhieân Ñaêng, Phaät Ca Caâu Toân Ñaø-thoân, Phaät Ca-na-haøm Maâu-ni, cho ñeán Phaät Ca-dieáp, ñaõ leân trong coõi hö khoâng cuûa Nieát-baøn höõu dö, giaêng maây ñaïi bi phuû khaép theá gian, phaùt ra aùnh chôùp trí, roáng leân tieáng gaàm cuûa sö töû voâ ngaõ, noùi lôøi nhö theá naày: Xaù-lôïi-phaát! Ta ñaõ giaûng noùi: Hoaëc noùi roäng hay löôïc, ngöôøi hieåu bieát, khoù ñöôïc! Baáy giôø, taát caû ngöôøi ñöôïc Phaät hoùa ñoä, nghe Phaät noùi nhö theá, oâm loøng lo sôï, chæ tröø Toân giaû Xaù-lôïi-phaát. Ñöùc Theá toân vì ngöôøi khoâng heà nghe danh, vò, cuù, thaân, maø noùi phaùp, ñieàu maø chuùng con khoâng theå naøo hieåu noåi! Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñaõ taêng tröôûng tri kieán nhö ñòa suoát trong saùu möôi kieáp, neân taâm khoâng heà e sôï, laïi khoâng coù saéc khaùc maø thænh Phaät, Theá toân noùi phaùp, hoaëc roäng, hay löôïc, vaãn coù theå coù ngöôøi hieåu bieát, phaùp baûo. Hoûi: Coù phaùp chaúng phaûi caûnh giôùi Thanh vaên, Bích-chi Phaät, vì sao Toân giaû Xaù-lôïi-phaát laïi thænh Phaät nhö theá? Ñaùp: Choã bieát cuûa Thanh vaên chaúng phaûi choã bieát cuûa Phaät, vì

caûnh giôùi cuûa Thanh vaên chaúng phaûi caûnh giôùi cuûa Phaät, vì coâng haïnh cuûa Thanh vaên chaúng phaûi coâng haïnh cuûa Phaät, vì caên cuûa Thanh vaên chaúng phaûi caên cuûa Phaät. Laïi nöõa, Phaät cho pheùp thöa hoûi. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát nghó raèng nhö theá naày: Thuyeát maø Theá toân noùi, thöôøng xuaát phaùt töø loøng thöông xoùt, bieát roõ dung löôïng, quaùn ñoà chöùa ñöïng, röôùi traän möa phaùp. Lôøi Phaät vöøa noùi thaät khoâng voâ ích, neáu noùi moät caâu maø ngöôøi ñoái dieän khoâng thoï nhaän thì Phaät khoâng noùi. Theá toân bieát ta coù phaùp khí maø ngöôøi kia laõnh thoï noùi phaùp nhö theá. Do vieäc naày, neân Phaät cho pheùp thöa hoûi. Hoûi: Vì ngöôøi ñöôïc Phaät hoùa ñoä naøo maø noùi giôùi? Vì ngöôøi naøo noùi nhaäp? Vì ngöôøi naøo maø noùi aám? Ñaùp: Ñoái vôùi ngöôøi ngu trong giôùi, vì hoï noùi giôùi, vôùi ngöôøi ngu trong nhaäp, vì hoï noùi nhaäp, vôùi ngöôøi ngu trong aám, vì hoï noùi aám. Laïi nöõa, ngöôøi ñöôïc Phaät

hoùa, hoaëc laø ngöôøi môùi tu haønh, hoaëc ngöôøi ñaõ thöïc haønh, hoaëc ngöôøi ñaõ thöïc haønh laâu. Vì ngöôøi môùi thöïc haønh ñaàu tieân noùi giôùi, vì ngöôøi ñaõ thöïc haønh noùi nhaäp, vì ngöôøi ñaõ thöïc haønh laâu noùi aám. Ñoái vôùi caên phaåm haï, phaåm trung, phaåm thöôïng, nhöõng ngöôøi öa noùi roäng, löôïc noùi cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, neáu laø ngöôøi caäy vaøo taùnh maø kieâu maïn, buoâng lung, thì vì hoï noùi giôùi. Vì sao? Vì nghóa taùnh laø nghóa giôùi. Neáu ngöôøi naøo caäy coù cuûa caûi maø kieâu ngaïo, phoùng tuùng thì vì hoï noùi nhaäp. Vì sao? Vì nghóa vaän taûi qua coång laø nghóa nhaäp. Ñoái vôùi keû yû thò ôû tuoåi thoï, maø kieâu maïn, buoâng thaû, thì vì hoï noùi aám. Vì sao? Vì aám coù teân laø saùt taëc. Laïi nöõa, ñoái vôùi ngöôøi ngu ôû saéc, vì hoï noùi giôùi. Vì sao? Vì trong giôùi, noùi roäng veà saéc, taâm, noùi löôïc veà phaùp, taâm, taâm sôû. Ñoái vôùi keû ngu ôû saéc, vì hoï noùi nhaäp. Vì sao? Vì trong nhaäp noùi roäng veà saéc, taâm, noùi löôïc veà soá phaùp. Ñoái vôùi ngöôøi ngu ñoái vôùi phaùp taâm sôû, vì hoï noùi aám. Vì sao? Vì trong aám noùi roäng veà phaùp taâm sôû. Noùi löôïc veà saéc, aám. Laïi nöõa, vì ngöôøi chaáp ngaõ noùi giôùi, vì keû ngu ôû choã nöông döïa, sôû duyeân noùi nhaäp, vì ngöôøi ngaõ maïn noùi aám. Phaät vì caùc chuùng sinh ñöôïc hoùa ñoä nhö theá, maø vì hoï noùi aám, giôùi, nhaäp. Hoûi: Möôøi taùm giôùi, danh coù möôøi taùm, thaät theå coù bao nhieâu? Ñaùp: Möôøi taùm giôùi, danh coù möôøi taùm, thaät theå, hoaëc coù möôøi

baûy, hoaëc möôøi hai. Neáu noùi saùu thöùc thaân, thì seõ khoâng coù giôùi yù. Vì sao? Vì ngoaøi saùu thöùc thaân, khoâng coù giôùi yù. Cho neân, goïi laø coù möôøi taùm, theå coù möôøi baûy. Neáu noùi giôùi yù, thì seõ khoâng coù saùu thöùc thaân. Vì sao? Vì ngoaøi giôùi yù, thì khoâng coøn saùu thöùc thaân. Cho neân goïi laø coù möôøi taùm. Theå coù möôøi hai, nhö danh, theå, danh giaû, theå giaû, cho ñeán bieát danh, bieát theå, noùi cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Theå cuûa möôøi taùm giôùi, hoaëc coù möôøi baûy, hoaëc coù möôøi hai. sao laïi laäp möôøi taùm giôùi? Ñaùp: Vì ba vieäc, neân laäp möôøi taùm giôùi: 1. Do choã nöông döïa. 2. Do choã nöông döïa. 3. Do caûnh giôùi. Saùu giôùi laø choã nöông döïa, saùu giôùi laø choã nöông döïa, saùu giôùi laø caûnh giôùi. Choã nöông döïa: Giôùi nhaõn cho ñeán giôùi yù. Choã nöông döïa: Nhaõn thöùc cho ñeán yù thöùc. Caûnh giôùi: Saéc cho ñeán phaùp. Hoûi: Neáu duøng choã nöông döïa, choã nöông döïa vaø caûnh giôùi ñeå laäp möôøi taùm giôùi, thì taâm sau cuøng cuûa A-la-haùn seõ chaúng phaûi yù giôùi. Vì sao? Vì khoâng theå sinh thöùc? Ñaùp: Vì taâm sau cuøng kia cuõng laø yù giôùi, cho neân thöùc laïi khoâng coøn noái tieáp nhau, nghóa laø chaúng phaûi duøng yù giôùi. Laïi, vì duøng vieäc khaùc, neân neáu thöùc sinh, thì cuõng coù theå laøm choã nöông döïa, quaù khöù coù möôøi taùm, vò lai, hieän taïi cuõng coù möôøi taùm. Hoûi: Quaù khöù coù möôøi taùm giôùi, coù theå nhö theá. Vì sao? Vì saùu thöùc seõ dieät theo thöù lôùp, laø yù giôùi, vò lai, hieän taïi laøm sao coù möôøi taùm giôùi? Ñaùp: Vì laø töôùng quyeát ñònh, neân neáu thöùc vò lai, hieän taïi khoâng coù töôùng yù giôùi, thöùc quaù khöù cuõng khoâng, vì töôùng quyeát ñònh, neân quaù khöù coù möôøi taùm giôùi, cho neân duøng ba vieäc ñeå noùi möôøi taùm giôùi, nghóa laø choã nöông döïa, choã nöông döïa vaø caûnh giôùi. Kinh Phaät noùi duï nhö theá naày: Nhö ñoáng laù

cuûa caây to, Tyø-kheo neân bieát! Voâ löôïng taùnh giôùi cuõng gioáng nhö theá. Maëc duø noùi voâ löôïng taùnh giôùi, nhöng khoâng ngoaøi möôøi taùm giôùi, ñeàu do ba vieäc, neân goïi laø giôùi: choã nöông döïa, choã nöông döïa, caûnh giôùi. Kinh Phaät cuõng noùi saùu möôi hai giôùi, nhö kinh Ña Giôùi noùi: Voâ löôïng taùnh giôùi kia khoâng ngoaøi möôøi taùm, vì ñeàu do ba vieäc, neân goïi laø giôùi. Hoûi: Vì sao kinh Phaät noùi saùu möôi hai giôùi?

Ñaùp: Vì khaùc vôùi ngoaïi ñaïo: Ngoaïi ñaïo coù saùu möôi hai kieán, laáy thaân kieán laøm goác. Vì ñoái trò vôùi kieán cuûa ngoaïi ñaïo kia, neân noùi saùu möôi hai giôùi. Kinh khaùc laïi noùi: Kieàu-thi-ca! Theá gian coù caùc thöù voâ löôïng giôùi, caùc chuùng sinh ñeàu sinh loøng tham lam, ñaém nhieãm giôùi cuûa mình, nghó laø beàn chaéc, noùi: Giôùi cuûa ta laø vöôït hôn, chæ ta laø thaät, ngöôøi khaùc laø ngu. Cuõng theá, ñeàu ôû möôøi taùm giôùi, cuõng do ba vieäc: Choã nöông döïa, choã nöông döïa, caûnh giôùi. Laïi coù thuyeát noùi: Caùc kieán trong ñaây ñeàu duøng teân giôùi ñeå noùi, ñeàu ôû trong giôùi phaùp. Vì vieäc naày, neân möôøi taùm giôùi duøng ba vieäc ñeå laäp giôùi: choã nöông döïa, choã nöông döïa, caûnh giôùi. Toân giaû Baø-ma-laëc noùi: Do boán vieäc neân laäp möôøi taùm giôùi: 1. Do töï theå. 2. Do söï. 3. Do choã taïo taùc. 4. Do phaân bieät aám. Do töï theå: Coõi Saéc cho ñeán phaùp giôùi, söï nghóa laø nhaõn thöùc cho ñeán yù thöùc. Choã taïo taùc: Nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi. Phaân bieät aám: Saéc aám coù möôøi giôùi, Thöùc aám coù baûy, ba aám coù moät giôùi. Ñaây laø theå taùnh giôùi, cho ñeán noùi roäng. Ñaõ noùi theå taùnh giôùi. Veà lyù do nay seõ noùi: Hoûi: Vì sao goïi laø giôùi? Giôùi laø nghóa gì? Ñaùp: Nghóa taùnh laø nghóa giôùi. Nghóa döùt, nghóa phaàn, nghóa rieâng, nghóa moãi thöù töôùng, nghóa khoâng gioáng nhau, nghóa giôùi haïn laø nghóa giôùi. Caùc thöù choã taïo taùc laø choã taïo taùc giôùi. Phaùi Thanh Luaän giaû noùi: Nghóa ñöôøng laø nghóa giôùi, nghóa gìn giöõ nuoâi naáng laø nghóa giôùi. Nghóa taùnh laø nghóa cuûa giôùi. Ví nhö trong moät ngoïn nuùi, phaàn nhieàu coù caùc taùnh: taùnh saét, taùnh baïch laïp, taùnh chì, taùnh ñoàng, taùnh baïc, taùnh vaøng, taùnh ñaù xanh, taùnh ñaát thoù traéng. Cuõng theá, thaân cuûa moät nöông döïa coù taùnh cuûa möôøi taùm giôùi. Nghóa moät döùt, moät boä phaän laø nghóa giôùi. Nhö boä phaän cuûa caùc khuùc goã, ñaët yeân theo thöù lôùp, goïi cung ñieän, laàu gaùc, ñöôïc an trí theo thöù lôùp. Pheân truùc, goïi laø quaït, goïi laø loïng, ñöôïc saép ñaët theo thöù lôùp, moät boä phaän thòt, goïi laø nam, nöõ. Nghóa phaàn laø nghóa giôùi: Möôøi taùm phaàn laø nam, möôøi taùm phaàn

laø nöõ, nghóa rieâng laø nghóa giôùi: nam coù rieâng möôøi taùm, nöõ coù rieâng möôøi taùm. Nghóa caùc thöù töôùng laø nghóa giôùi: töôùng giôùi nhaõn khaùc, cho ñeán töôùng cuûa giôùi phaùp khaùc. Nghóa khoâng gioáng nhau laø nghóa cuûa giôùi: Giôùi nhaõn ñoái vôùi giôùi khaùc khoâng gioáng nhau, cho ñeán giôùi phaùp, ñoái vôùi giôùi khaùc khoâng gioáng nhau. Nghóa giôùi haïn laø nghóa cuûa giôùi: Giôùi nhaõn töï coù giôùi haïn, möôøi baûy giôùi coøn laïi cuõng coù giôùi haïn, cho ñeán phaùp giôùi cuõng coù giôùi haïn. Möôøi baûy giôùi coøn laïi, cuõng coù giôùi haïn. Caùc thöù taïo taùc laø choã taïo taùc cuûa giôùi: Choã taïo taùc cuûa giôùi nhaõn, cho ñeán chaúng phaûi choã taïo taùc cuûa phaùp giôùi. Choã taïo taùc cuûa

phaùp giôùi cho ñeán chaúng phaûi choã taïo taùc giôùi nhaõn. Phaùi Thanh Luaän giaû noùi: Nghóa ñöôøng laø nghóa giôùi: caùc giôùi cuûa ñöôøng, caùc sinh caùc ñöôøng. Nghóa gìn giöõ, nuoâi naáng laø nghóa cuûa giôùi: Vì coù theå gìn giöõ töï taùnh, cho neân laø nghóa taùnh, cho ñeán nghóa gìn giöõ, nuoâi naáng laø nghóa cuûa giôùi. Ñaõ noùi chung veà lyù do cuûa giôùi, nay seõ noùi rieâng töøng ñieàu moät. Theá naøo laø giôùi maét? Neáu maét ñaõ thaáy saéc, nay ñang thaáy saéc, seõ thaáy saéc. Ñaõ thaáy saéc laø quaù khöù, ñang thaáy saéc laø hieän taïi, seõ thaáy saéc laø vò lai, laø caùc phaàn maét kia khaùc: Phaùp sö nöôùc ngoaøi noùi: Phaàn maét kia coù boán thöù: Quaù khöù coù giôùi maét cuûa phaàn kia: Maét khoâng thaáy saéc, dieät rôi vaøo quaù khöù. Hieän taïi cuõng coù giôùi cuûa phaàn maét kia, nghóa laø maét khoâng thaáy saéc, nay dieät. Vò lai cuõng coù giôùi cuûa phaàn maét kia, nghóa laø maét khoâng thaáy saéc, seõ dieät, vaø vò lai seõ baát sinh phaàn nhaõn kia. Sa-moân nöôùc Keá-taân noùi: Phaàn maét kia coù naêm thöù: ba thöù nhö tröôùc ñaõ noùi: Vò lai seõ baát sinh phaàn maét kia coù hai thöù: 1. Hôïp vôùi nhaõn thöùc. 2. Khoâng hôïp vôùi nhaõn thöùc. Neáu duøng maét thaáy saéc, thì ñoái vôùi mình goïi laø töï phaàn, ñoái vôùi taát caû chuùng sinh khaùc, cuõng goïi laø töï phaàn. Neáu maét khoâng thaáy saéc, ñoái vôùi mình thì goïi laø phaàn cuûa ngöôøi kia, ñoái vôùi taát caû chuùng sinh khaùc, cuõng goïi laø phaàn kia. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu duøng maét thaáy saéc, thì ñoái vôùi mình goïi laø töï phaàn, ñoái vôùi taát caû chuùng sinh khaùc goïi laø phaàn kia. Neáu maét khoâng thaáy saéc, thì ñoái vôùi mình goïi laø phaàn cuûa ngöôøi kia, ñoái vôùi taát caû chuùng

sinh khaùc cuõng goïi laø phaàn cuûa ngöôøi kia. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu duøng maét thaáy saéc, thì ñoái vôùi mình goïi laø töï phaàn, ñoái vôùi taát caû chuùng sinh khaùc khoâng goïi laø töï phaàn, cuõng khoâng goïi laø phaàn kia. Neáu maét khoâng thaáy saéc, thì ñoái vôùi mình laø phaàn cuûa ngöôøi kia, ñoái vôùi taát caû chuùng sinh khaùc, chaúng phaûi töï phaàn, cuõng chaúng phaûi phaàn kia. Khoâng neân noùi nhö theá: Theá naøo laø maét? Khoâng goïi laø töï phaàn, cuõng chaúng phaûi phaàn kia. Khoâng neân noùi raèng: Theá naøo laø maét khoâng goïi laø töï phaàn cuõng chaúng phaûi phaàn kia. Lôøi bình: Nhö tröôùc noùi laø toát: Neáu duøng maét thaáy saéc, thì ñoái vôùi mình laø töï phaàn, ñoái vôùi chuùng sinh khaùc, cuõng goïi laø töï phaàn. Neáu maét khoâng thaáy saéc thì ñoái vôùi mình goïi laø phaàn kia, ñoái vôùi chuùng sinh khaùc cuõng goïi laø phaàn kia. Hoûi: Khoâng coù ai duøng maét ngöôøi khaùc thaáy saéc, laøm sao maét mình ñoái vôùi chuùng sinh khaùc goïi laø töï phaàn? Ñaùp: Ñaâu coù ai noùi duøng maét ngöôøi khaùc ñeå thaáy saéc bao giôø? Hoûi: Neáu khoâng coù ai noùi duøng maét ngöôøi khaùc thaáy saéc thì laøm sao maét mình ñoái vôùi chuùng sinh khaùc goïi laø töï phaàn? Ñaùp: Vì choã taïo taùc laø ñoàng, nhö maét mình thaáy saéc ñaõ dieät, ñoái vôùi chuùng sinh khaùc cuõng goïi laø thaáy saéc ñaõ dieät, khoâng ngöôøi naøo duøng maét ngöôøi khaùc thaáy saéc. Hoûi: Maét töï phaàn thaáy saéc, maét phaàn cuûa ngöôøi kia khoâng thaáy saéc. Maét khoâng thaáy saéc, ñoái vôùi maét thaáy saéc, sao laïi goïi laø phaàn kia? Ñaùp: Vì xoay vaàn laøm nhaân, neân maét thaáy saéc laøm nhaân cho maét khoâng thaáy saéc. Maét khoâng thaáy saéc laïi laøm nhaân cho maét thaáy saéc. Laïi nöõa, do xoay vaàn sinh nhau,

neân maét thaáy saéc, coù theå sinh ra maét khoâng thaáy saéc, maét khoâng thaáy saéc coù theå sinh ra maét thaáy saéc. Laïi nöõa, vì xoay vaàn noái tieáp nhau, neân maét thaáy saéc noái tieáp vôùi maét khoâng thaáy saéc, maét khoâng thaáy saéc noái tieáp vaø maét thaáy saéc. Laïi nöõa, maét thaáy saéc vôùi maét khoâng thaáy saéc, ñeàu laø moät giôùi, moät nhaäp, moät caên, moät kieán. Caùc giôùi coù töôùng nhö theá, trong ñaây laø noùi sô löôïc. Nhö giôùi maét, giôùi tai, giôùi muõi, giôùi löôõi, giôùi thaân, noùi cuõng gioáng nhö theá. Theá naøo laø giôùi saéc? Ñaùp: Neáu saéc laø maét ñaõ thaáy, ñang thaáy, seõ thaáy. Ñaõ thaáy, laø saéc quaù khöù, ñang thaáy laø saéc hieän taïi. Seõ thaáy laø saéc vò lai. Vaø saéc cuûa phaàn kia. Saéc cuûa phaàn kia coù boán: Quaù khöù coù giôùi saéc cuûa phaàn kia, nghóa laø khoâng laø maét ñaõ thaáy

ñaõ dieät. Hieän taïi coù giôùi saéc cuûa phaàn kia, khoâng phaûi maét thaáy, ñang dieät. Vò lai coù giôùi saéc cuûa phaàn kia, nghóa laø khoâng phaûi maét thaáy, seõ dieät. Vaø vò lai, seõ baát sinh saéc. Coù giôùi saéc ñoái vôùi moät chuùng sinh laø töï phaàn, ñoái vôùi hai, ba, cho ñeán traêm ngaøn chuùng sinh laø giôùi saéc cuûa töï phaàn, ñoái vôùi moät chuùng sinh, cho ñeán traêm ngaøn chuùng sinh, laø töï phaàn, nghóa laø nhö thaùng sinh ñaàu tieân, neáu söï sinh duyeân thì nhaõn thöùc kia laø giôùi saéc cuûa töï phaàn. Neáu baát sinh duyeân nhaõn thöùc kia, laø giôùi saéc cuûa phaàn kia. Ví nhö trong ñaïi hoäi, coù moät kyõ nöõ xinh ñeïp trang nghieâm ôû trong voâ soá söï ca muùa vui ñuøa, neáu sinh duyeân theo nhaõn thöùc cuûa kyõ nöõ kia, ñoù goïi laø giôùi saéc cuûa töï phaàn. Neáu baát sinh duyeân theo nhaõn thöùc cuûa kyõ nöõ kia thì goïi laø giôùi saéc cuûa phaàn kia. Trong ñaïi chuùng, phaùp sö böôùc leân toøa cao noùi phaùp cuõng gioáng nhö theá. Coù giôùi saéc ñoái vôùi moät chuùng sinh laø phaàn kia, ñoái vôùi hai, ba cho ñeán traêm ngaøn muoân taát caû chuùng sinh, laø phaàn cuûa chuùng sinh kia. Nghóa laø nhö saéc trong nuùi Tu-di, saéc trong ñaïi ñòa, bieån caû. Hoûi: Coõi Saéc nhö theá chaúng phaûi caûnh giôùi cuûa thieân nhaõn chaêng? Ñaùp: Maëc duø laø caûnh giôùi khoâng do duïng, nhöng ngöôøi coù thieân nhaõn, khoâng haún laø luùc naøo cuõng thaáy saéc ñaùng thaáy. Hoûi: Saéc kia coù ñöôïc Phaät nhaõn nhìn thaáy chaêng? Ñaùp: Laø saéc Phaät ñaõ thaáy, vì lyù do khoâng söû duïng nhö hieän nay khoâng coù Phaät, khoâng coù Phaät nhaõn thaáy saéc. Hoûi: Neáu duøng maét thaáy saéc, ñoái vôùi mình laø töï phaàn, ñoái vôùi taát caû chuùng sinh khaùc cuõng laø töï phaàn. Vì sao coõi Saéc neáu laø maét ñaõ thaáy laø töï phaàn, khoâng laø maét ñaõ thaáy laø phaàn kia chaêng? Ñaùp: Moät coõi Saéc thoï nhaän coù chöùa moät chuùng sinh, khoâng thaáy hai, ba chuùng sinh, töùc laø thaáy khoâng coù moät maét, maø hai ngöôøi duøng ñeå thaáy, huoáng chi laø nhieàu. Giôùi saéc coù töôùng maïo nhö theá, trong ñaây noùi löôïc. Nhö giôùi saéc, giôùi thanh, höông, vò, xuùc cuõng gioáng nhö theá. Vì duøng lôøi leõ cuûa theá tuïc, neân ñaõ noùi raèng: Theá tuïc noùi raèng: OÂng ñaõ ngöûi muøi höông, toâi cuõng ngöûi muøi höông. OÂng ñaõ neám vò, toâi cuõng neám vò. OÂng ñaõ xuùc chaïm nhaän bieát, toâi cuõng xuùc chaïm nhaän bieát, ñoái vôùi thaät nghóa thì khoâng nhö vaäy. Neáu moät ngöôøi ñaõ ngöûi muøi hoâi, thì ngöôøi thöù hai khoâng theå ngöûi. Moät ngöôøi ñaõ neám vò, ngöôøi thöù hai seõ khoâng theå neám. Moät

ngöôøi ñaõ xuùc chaïm nhaän bieát, ngöôøi thöù hai seõ khoâng theå xuùc chaïm nhaän bieát. Neáu nhö ngoân thuyeát theá tuïc thì nhö vaên ñaõ noùi ôû treân. Neáu duøng

thaät nghóa, thì vaên neân noùi raèng: Nhö giôùi maét, thì giôùi tai, giôùi muõi, giôùi höông, giôùi löôõi, giôùi vò, giôùi thaân, giôùi xuùc, noùi cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Theá naøo laø giôùi nhaõn thöùc? Ñaùp: Nhaõn duyeân saéc sinh nhaõn thöùc. Hoûi: Luùc nhaõn thöùc sinh, töø töï theå cuûa noù, taát caû phaùp ñeàu laøm duyeân, vì sao chæ noùi nhaõn saéc laøm duyeân thoâi? Ñaùp: Ñaây laø noùi choã nöông döïa cuûa nhaõn thöùc vaø nhaõn cuûa caûnh giôùi laø saéc, choã döïa cuûa nhaõn kia laø caûnh giôùi cuûa nhaõn kia. Laïi nöõa, nhaõn laøm duyeân oai theá gaàn cho nhaõn thöùc. Nghóa laø noùi maét, saéc ñeàu laøm duyeân oai theá vöôït hôn cho nhaõn thöùc. Ñoái vôùi töï theå cuûa nhaõn thöùc laø sinh, giaø, voâ thöôøng, vì theá, neân noùi nhaõn thöùc laøm duyeân. Hoûi: Nhaõn thöùc cuõng duyeân theo saéc maø sinh, vì sao chæ noùi nhaõn thöùc khoâng noùi saéc thöùc? Ñaùp: Nhö kinh ngoaïi nhaäp noùi: Duyeân saéc sinh ra thöùc, ñoù goïi laø saéc thöùc, cho ñeán noùi roäng. Hoûi: Chæ moät kinh noùi saéc thöùc, caùc kinh khaùc phaàn nhieàu ñeàu noùi nhaõn thöùc hay khoâng? Ñaùp: Neáu laø phaùp noäi thì noùi, khoâng noùi phaùp ngoaïi. Nhö noäi, ngoaïi, choã nöông döïa, sôû duyeân, caên, nghóa cuûa caên, chung, khoâng chung cuûa caûnh giôùi, ñoái töôïng cuûa caûnh giôùi, noùi cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, vì thöùc do choã nöông döïa, neân coù teân khaùc nhau. Töø nhaõn sinh, goïi laø nhaõn thöùc, cho ñeán töø yù sinh, goïi laø yù thöùc. Nhö tieáng Vì choã nöông döïa neân coù teân khaùc nhau, nhö tieáng troáng thì nöông döïa vaøo caùi troáng, tieáng oác (tuø vaø) thì döïa vaøo voû oác, tieáng ñaøn caàm thì nöông döïa vaøo ñaøn caàm. Thöùc kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Caùc thöùc naày ñeàu döïa vaøo yù, vì sao khoâng phaûi ñieàu döïa vaøo danh yù thöùc? Ñaùp: Vì neáu choã nöông döïa laø khoâng chung, thì khoâng ñoàng vôùi töôùng khaùc nhau, taïo ra teân rieâng cuûa thöùc. Theá naøo laø choã nöông döïa cuûa nhaõn thöùc khoâng chung, khoâng ñoàng vôùi khaùc nhau? Nghóa laø döïa vaøo nhaõn khoâng döïa vaøo caên khaùc, cho ñeán thaân thöùc noùi cuõng gioáng nhö theá. Do vieäc aáy neân taïo ra boán tröôøng hôïp: hoaëc laøm choã nöông döïa khoâng laøm duyeân thöù ñeä, cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Laøm choã nöông döïa, khoâng laøm duyeân thöù lôùp: Nghóa laø nhaõn ñeàu sinh. 2. Laøm duyeân thöù ñeä, khoâng laøm choã nöông döïa: Phaùp taâm sôû

dieät theo thöù lôùp tröôùc. 3. Laøm choã nöông döïa, laøm duyeân thöù ñeä: Nghóa laø giôùi yù. 4. Khoâng laøm ñoái töïa nöông döïa, khoâng laøm duyeân thöù ñeä: Tröø ngaàn aáy vieäc treân. Cho ñeán thaân thöùc noùi cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Neáu ñaõ laøm choã nöông döïa cho yù thöùc, thì cuõng laøm duyeân thöù ñeä cho yù thöùc chaêng? Ñaùp: Neáu laøm choã nöông döïa, cuõng laøm duyeân thöù ñeä. Hoûi: Coù khi naøo laøm duyeân thöù ñeä, maø khoâng laøm choã nöông döïa chaêng? Ñaùp: Coù. Phaùp taâm sôû dieät theo thöù lôùp tröôùc. Toân giaû Hoøa-tu-maät noùi: Cuõng duyeân saéc maø sinh thöùc, vì sao khoâng noùi saéc thöùc, maø chæ noùi nhaõn thöùc? Ñaùp: Vì maét laøm choã nöông cho thöùc, chöù chaúng phaûi saéc. Laïi nöõa,

vì choã taïo taùc cuûa maét vöôït hôn. Laïi nöõa, maét ôû trong töï thaân, coøn saéc thì khoâng nhaát ñònh. Laïi nöõa, maét laø nhaäp beân trong, saéc thì khoâng nhaát ñònh. Laïi nöõa, maét thuoäc beân trong, saéc thì khoâng nhaát ñònh. Laïi nöõa, maét coù toån, ích ñoái vôùi thöùc, coøn saéc thì khoâng nhö vaäy. Hoûi: Neáu theá thì saéc cuõng coù toån ích chaêng? Ñaùp: Moät saéc duø coù toån ích, nhöng caùc saéc khaùc laïi coù theå sinh ra nhaõn thöùc, coøn maét thì khoâng nhö vaäy, vì neáu hö moät maét, thì khoâng coøn maét khaùc coù theå sinh ra thöùc. Thöùc khaùc noùi cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, maét coù phaåm thöôïng, trung, haï, thöùc cuõng coù thöôïng, trung, haï, coøn saéc thì khoâng nhö theá. Laïi nöõa, maét laø khoâng chung, saéc thì khoâng nhaát ñònh. Nhö duyeân theo saéc trong moät giôùi maø maét sinh ra thöùc trong hai giôùi. Khoâng coù döïa vaøo maét trong moät giôùi, sinh thöùc trong hai giôùi. Duyeân nôi saéc trong moät ñöôøng, sinh ra thöùc trong naêm ñöôøng. Khoâng coù döïa vaøo maét trong moät ñöôøng maø, sinh ra thöùc trong hai ñöôøng, huoáng chi laø nhieàu. Boán sinh, noùi cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, maét laø oai theá, chöù chaúng phaûi saéc Toân giaû Phaät-ñaø-ñeà-baø noùi: Neáu maét khoâng coù trôû ngaïi, thì thöùc cuõng khoâng coù trôû ngaïi. Hoûi: Neáu saéc coù trôû ngaïi, thì thöùc cuõng coù trôû ngaïi. Neáu khoâng coù saéc, thì thöùc seõ duyeân vaøo ñaâu maø sinh? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö vaäy, vì caûnh giôùi thöôøng khoâng hö hoaïi, coøn choã nöông döïa thì coù hö hoaïi. Neáu choã nöông döïa hö hoaïi, thì thöùc seõ baát sinh. Giaû söû khieán cho na-do-tha saéc, neáu choã nöông döïa bò hö hoaïi

thì khi duyeân saéc thöùc seõ baát sinh, töùc laø thöùc truï trong phaùp baát sinh. Hoûi: Nhaõn thöùc nhaän thöùc saéc, vì sao laïi noùi nhaõn nhaän thöùc saéc? Ñaùp: Vì hoaëc noùi choã nöông döïa ñeå hieän baøy choã nöông döïa. Hoaëc noùi choã nöông döïa nhaèm laøm saùng roõ choã nöông döïa. Noùi choã nöông döïa ñeå hieän baøy choã nöông döïa, nhö trong ñaây noùi: Maét coù theå nhaän thöùc saéc. Noùi choã nöông döïa ñeå laøm saùng toû choã nöông döïa, nhö noùi: Nhaõn thöùc ñaõ töøng traûi, ñaõ phaân bieät, goïi laø nhaän thaáy. Laïi nöõa, vì danh nghóa vöôït hôn, nhö caùch vieát chöõ, nhuoäm aùo cuûa ngöôøi coù tay ngheà, gioáng nhö luùc nhaïc só vieát nhaïc, chaúng phaûi khoâng coù ngöôøi ca haùt, kyõ nöõ vaø ngöôøi haàu haï khaùc gaëp gôõ tuøy luùc. Tuy nhieân, vì nhaïc só laø ngöôøi vöôït hôn trong soá ngöôøi ñoù, neân chæ noùi nhaïc só saùng taùc nhaïc. Nhö duøng thuoác nhuoäm ñeå nhuoäm aùo, chaúng phaûi khoâng coù nhaân coâng, nöôùc, chaäu ñöïng v.v..., chæ vì söï nhuoäm vöôït hôn, neân noùi laø duøng thuoác nhuoäm ñeå nhuoäm aùo. Nhö duøng buùt vieát thaønh chöõ, laøm cho chöõ coù söï khaùc nhau, chaúng phaûi khoâng coù nhaân coâng, giaáy, möïc v.v..., chæ vì buùt laø vaät troäi hôn trong soá ñoù, neân noùi buùt taïo thaønh chöõ, laøm cho chöõ khaùc nhau. Cuõng theá, duø thöùc coù theå nhaän thöùc saéc, nhöng vì maét vöôït hôn, neân noùi maét nhaän thöùc saéc. Laïi nöõa, vì maét laø coâng cuï nhaän thöùc saéc, neân noùi maét nhaän thöùc saéc. Nhö noùi: Baïn ñi ñöôøng. Ngöôøi ñi laø chaân, chaúng phaûi baïn, baïn laø coâng cuï ñi ñöôøng. Maét, nhaän thöùc saéc kia cuõng gioáng nhö theá. Duø thöùc nhaän thöùc saéc, nhöng vì maét laø coâng cuï cuûa nhaän thöùc saéc, neân noùi maét nhaän thöùc saéc. Coù taâm, yù, thöùc. Hoûi: Taâm, yù, thöùc coù gì khaùc nhau?

Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Khoâng coù khaùc nhau, vì taâm töùc laø yù, yù töùc laø thöùc, nhö theá laø ngang baèng, ñeàu ñoàng moät nghóa, khoâng coù khaùc nhau. Nhö löûa goïi laø löûa, cuõng goïi laø ngoïn löûa, cuõng goïi laø höøng höïc, cuõng goïi laø ñoát cuûi. Cuõng theá, ñoàng vôùi kinh Thaäp Danh noùi: Ñeá-thích teân laø Nhaân- ñaø-la, cuõng goïi laø Kieàu-thi-ca, cuõng goïi laø Thích ca, cuõng goïi laø Thieân nhaõn. Moät Ñeá-thích coù möôøi teân nhö theá v.v... Nhö A-tyø-ñaøm noùi: Thoï, goïi laø thoï, cuõng goïi laø Bieät thoï, cuõng goïi laø Ñaúng thoï, cuõng goïi laø Giaùc thoï. Moät thoï coù naêm teân nhö theá v.v... Taâm yù thöùc kia cuõng gioáng nhö vaäy: Moät taâm phaùp coù ba thöù teân. Laïi coù thuyeát noùi: Taâm, yù thöùc coù khaùc nhau: Danh töùc khaùc nhau,

laø goïi taâm, goïi laø yù, goïi laø thöùc. Laïi nöõa, khi noùi giôùi goïi laø taâm, khi noùi nhaäp goïi laø yù, khi noùi aám goïi laø thöùc. Laïi nöõa, nghóa ñi xa laø nghóa taâm, nhö keä noùi: Ñi xa, moät mình Khoâng nöông vaøo thaân Ngöôøi coù theå daãn Giaûi thoaùt sôï haõi. Laïi nöõa, nghóa ñi tröôùc daãn daét laø nghóa yù, nhö keä noùi: YÙ laø daãn tröôùc YÙ quyù yù nhanh YÙ neáu nhôù aùc Noùi sao laøm vaäy Baùo öùng toäi aùc Nhö boùng theo hình. Nghóa sinh noái tieáp nhau laø nghóa cuûa thöùc. Laïi nöõa, nghóa taùnh laø nghóa taâm. Nghóa vaän chuyeån qua coång laø nghóa yù. Nghóa nhoùm laø nghóa thöùc. Laïi nöõa, nghóa caùc thöù taïp saéc laø nghóa cuûa taâm. Nhö noùi: Tyø- kheo neân bieát! Sôû dó ñöôøng suùc sinh coù caùc thöù taïp saéc ñeàu do coù caùc thöù taâm, neân coù caùc thöù taïp saéc. Nghóa thuoäc veà laø nghóa cuûa yù, nhö noùi: Tyø-kheo neân bieát! Naêm caên naày duø ñi khaép caùc caûnh giôùi, nhöng phaûi gìn giöõ yù phaân bieät, sau cuøng quy thuoäc veà yù. Phaân bieät töôùng taøi vaät theå laø nghóa cuûa thöùc. Laïi nöõa, nghóa chöùa nhoùm, taêng tröôûng laø nghóa taâm. Nghóa hieåu roõ laø nghóa yù. Nghóa thöùc khaùc laø nghóa thöùc. Toân giaû Ba-xa noùi: Nghóa chöùa nhoùm, taêng tröôûng, nghóa döùt laø nghóa taâm. Nghóa hieåu roõ, nghóa nhaän bieát laø nghóa yù. Nghóa naêng nhaän thöùc, nghóa thöùc khaùc laø nghóa thöùc. Söï taêng tröôûng, chöùa nhoùm laø höõu laäu, döùt tröø laø voâ laäu, hieåu roõ laø höõu laäu, nhaän bieát laø voâ laäu. Naêng nhaän thöùc laø höõu laäu, bieät thöùc khaùc laø voâ laäu. Ñaây laø söï khaùc nhau giöõa taâm, yù, thöùc. Neáu giôùi coù töôùng maïo nhö theá, trong ñaây noùi löôïc, nhö nhaõn thöùc, thì nhó thöùc, tyû thöùc, thieät thöùc, thaân thöùc noùi cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Theá naøo laø giôùi yù? Ñaùp: Neáu yù coù theå bieát phaùp: Ñaõ nhaän bieát, nay nhaän bieát, seõ nhaän bieát vaø yù cuûa phaàn kia khaùc, ñoù goïi laø giôùi yù. Ñaõ nhaän bieát laø giôùi yù quaù khöù, nay ñang nhaän bieát laø giôùi yù hieän taïi. Seõ nhaän bieát laø giôùi yù vò lai. Vaø giôùi yù cuûa phaàn kia khaùc, nghóa laø vò

lai seõ baát sinh giôùi yù. Khoâng coù giôùi yù cuûa phaàn kia trong quaù khöù, hieän taïi. Nhö giôùi yù, giôùi yù thöùc cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Vì sao khoâng noùi phaàn kia cuûa naêm giôùi thöùc? Ñaùp: Leõ ra noùi maø khoâng noùi, neân bieát ñaây laø thuyeát chöa troïn veïn. Laïi nöõa, naêm thöùc laø do söï sinh maø thaønh khaùc nhau, phaàn kia laø phaùp baát sinh. Laïi nöõa, naêm thöùc do choã taïo taùc maø thaønh khaùc nhau, phaàn kia laø phaàn khoâng coù taïo taùc. Laïi nöõa, neáu

noùi phaàn kia cuûa giôùi yù thöùc, neân bieát cuõng noùi löôïc phaàn kia cuûa naêm giôùi thöùc. Hoûi: Giôùi phaùp laø theá naøo? Ñaùp: Ñaõ ñöôïc yù nhaän bieát, ñang ñöôïc yù nhaän bieát, seõ ñöôïc yù nhaän bieát. Ñaõ ñöôïc yù nhaän bieát laø phaùp quaù khöù, nay ñang ñöôïc yù nhaän bieát laø phaùp hieän taïi, seõ ñöôïc yù nhaän bieát laø phaùp vò lai. Hoûi: Vì sao khoâng noùi phaàn kia cuûa giôùi phaùp? Ñaùp: Khoâng coù giôùi phaùp cuûa phaàn kia. Vì sao? Vì khoâng coù phaùp nhö theá, chaúng phaûi caûnh giôùi cuûa yù. Neáu sinh giôùi yù cuûa moät saùt- na, tröø töï theå cuûa noù, töông öng vôùi sinh chung, taát caû phaùp khaùc ñeàu duyeân. Hoûi: Möôøi saéc nhaäp cuõng laø caûnh giôùi cuûa giôùi yù, vì sao noùi laø phaàn kia? Ñaùp: Vì khoâng duøng giôùi yù, neân noùi laø töï phaàn, phaàn kia, laø maét ñoái vôùi saéc coù töï phaàn, phaàn kia. Saéc ñoái vôùi maét coù töï phaàn, phaàn kia, cho ñeán thaân xuùc cuõng gioáng nhö theá. Neáu laáy giôùi yù ñeå noùi töï phaàn, phaàn kia thì möôøi hai nhaäp ñeàu laø töï phaàn, khoâng coù phaàn kia. Vì sao? Vì ñeàu laø caûnh giôùi cuûa yù. Do vieäc naày, neân noùi nhö theá. Hoûi: Coù khi naøo phaùp sinh chung, hoaëc laø töï phaàn, hoaëc laø phaàn kia chaêng? Ñaùp: Coù möôøi saéc nhaäp laø phaàn kia, sinh, giaø, voâ thöôøng laø töï phaàn. Vì sao? Vì sinh giaø voâ thöôøng laø thuoäc veà giôùi phaùp, trong giôùi phaùp khoâng coù phaàn kia. Hoûi: Coù khi naøo phaùp töông öng, coäng sinh, hoaëc laø töï phaàn hoaëc laø phaàn kia chaêng? Ñaùp: Coù. Vò lai chaéc chaén khoâng sinh giôùi yù laø phaàn kia. Söï xoay laïi cuûa phaùp töông öng, coäng sinh kia laø töï phaàn. Vì sao? Vì thuoäc veà giôùi phaùp, vì trong giôùi phaùp khoâng coù phaàn kia. Hoûi: Coù khi naøo do vi traàn cuûa moät giôùi nhaõn taïo ra choã nöông döïa, vi traàn cuûa moät giôùi saéc taïo ra caûnh giôùi, coù theå sinh ra nhaõn thöùc hay

chaêng? Ñaùp: Baát sinh. Vì sao? Vì naêm thöùc thaân döïa vaøo chöùa nhoùm duyeân chöùa nhoùm, döïa vaøo nhoùm hôïp duyeân nhoùm hôïp. Nhaõn thöùc döïa vaøo giôùi mình, duyeân giôùi mình, giôùi ngöôøi khaùc. Nhó thöùc cuõng theá. YÙ thöùc nöông döïa giôùi mình, giôùi ngöôøi khaùc, duyeân nôi giôùi mình, giôùi ngöôøi khaùc. Ba thöùc coøn laïi, nöông döïa vaøo giôùi mình, duyeân vaøo giôùi mình. Laïi nöõa, nhaõn thöùc döïa vaøo mình, duyeân theo mình, duyeân theo ngöôøi, nhó thöùc cuõng vaäy. YÙ thöùc döïa vaøo mình, döïa vaøo ngöôøi khaùc, duyeân theo mình, duyeân nôi ngöôøi khaùc. Ba thöùc coøn laïi, döïa vaøo mình, duyeân theo mình. Trong ñaây noùi mình, ngöôøi khaùc, töùc giôùi nôi mình nôi ngöôøi. Laïi nöõa, nhaõn thöùc döïa vaøo gaàn, duyeân gaàn, duyeân xa. Nhó thöùc cuõng vaäy. YÙ thöùc döïa vaøo gaàn, döïa vaøo xa, duyeân gaàn, duyeân xa. Ba thöùc coøn laïi, döïa vaøo gaàn, duyeân gaàn. Vì sao? Vì caên vaø caûnh giôùi khoâng coù giaùn caùch neân thöùc môùi ñöôïc sinh. Ngoaøi ra, noùi roäng nhö trong Kieàn-ñoä Taïp. Hoûi: Neáu maét leä thuoäc vaät kia, saéc leä thuoäc vaät kia, töùc sinh thöùc leä thuoäc vaät kia, cuõng sinh ra thöùc leä thuoäc vaät khaùc chaêng? Ñaùp: Coù khi ngay sinh laø thöùc leä thuoäc vaät kia, cuõng sinh thöùc leä thuoäc vaät khaùc. Töùc sinh thöùc leä thuoäc vaät kia: Sinh coõi Duïc, maét coõi Duïc, thaáy saéc coõi Duïc, sinh ra thöùc leä thuoäc coõi Duïc. Sinh coõi Duïc, maét Sô thieàn, thaáy saéc cuûa Sô thieàn, sinh ra nhaõn thöùc Sô thieàn. Sinh Sô thieàn, maét Sô thieàn, thaáy saéc cuûa Sô thieàn, sinh ra nhaõn thöùc cuûa Sô thieàn.

Ñoù goïi laø töùc sinh thöùc leä thuoäc coõi Sô thieàn kia. Sinh thöùc leä thuoäc coõi khaùc: Sinh coõi Duïc, duøng maét Sô thieàn thaáy saéc coõi Duïc, sinh thöùc Sô thieàn. Sinh ôû coõi Duïc, duøng maét ñeä Nhò thieàn, thaáy saéc coõi Duïc, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng maét ñeä Nhò thieàn, thaáy saéc Sô thieàn, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng maét ñeä Tam thieàn, thaáy saéc ñeä Nhò thieàn, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng maét cuûa ñeä Tam thieàn, thaáy saéc coõi Duïc, sinh thöùc cuûa Sô thieàn. Duøng maét cuûa ñeä Tam thieàn, thaáy saéc Sô thieàn, sinh nhaõn thöùc Sô thieàn. Duøng maét ñeä Tam thieàn, thaáy saéc ñeä Nhò thieàn, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng maét ñeä Tam thieàn, thaáy saéc ñeä Tam thieàn, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng maét ñeä Töù thieàn, thaáy saéc coõi Duïc, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng maét ñeä Töù thieàn, thaáy saéc Sô thieàn, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng maét ñeä Töù thieàn, thaáy saéc ñeä Nhò thieàn, ñeä Tam thieàn, ñeä Töù thieàn, sinh thöùc Sô thieàn cuõng gioáng nhö theá.

Ñaây laø noùi ngöôøi sinh coõi Duïc, sinh Sô thieàn, duøng maét Sô thieàn, thaáy saéc coõi Duïc, sinh thöùc Sô thieàn. Ngoaøi ra neân noùi roäng theo töôùng: Nhö ngöôøi sinh coõi Duïc, sinh ñeä Nhò thieàn, ñeä Tam thieàn, ñeä Töù thieàn, noùi roäng cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Thaân leä thuoäc coõi kia, maét leä thuoäc coõi kia, saéc leä thuoäc coõi kia, töùc sinh thöùc leä thuoäc coõi kia, cuõng sinh thöùc leä thuoäc coõi khaùc chaêng? Ñaùp: Töùc sinh thöùc leä thuoäc coõi kia, cuõng sinh thöùc leä thuoäc coõi khaùc. Töùc sinh thöùc leä thuoäc coõi kia: laø Sinh coõi Duïc, duøng thaân coõi Duïc, maét coõi Duïc thaáy saéc coõi Duïc, sinh thöùc coõi Duïc. Sinh Sô thieàn, duøng thaân Sô thieàn, maét Sô thieàn, thaáy saéc Sô thieàn, sinh thöùc Sô thieàn, ñaây laø noùi töùc sinh thöùc leä thuoäc coõi kia. Sinh thöùc leä thuoäc coõi khaùc: Sinh coõi Duïc, duøng thaân coõi Duïc, maét Sô thieàn, thaáy saéc Sô thieàn, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng thaân coõi Duïc, maét Sô thieàn, thaáy saéc Sô thieàn, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng thaân coõi Duïc, maét cuûa ñeä Nhò thieàn, thaáy saéc coõi Duïc, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng thaân coõi Duïc, maét cuûa ñeä Nhò thieàn, thaáy saéc Sô thieàn, sanh thöùc Sô thieàn, duøng thaân coõi Duïc, maét cuûa ñeä Nhò thieàn thaáy saéc Ñeä Nhò thieàn, sanh thöùc Sô thieàn, duøng thaân coõi Duïc, maét cuûa ñeä Tam thieàn thaáy saéc coõi Duïc, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng thaân coõi Duïc, maét cuûa ñeä Tam thieàn, thaáy saéc cuûa Sô thieàn, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng thaân coõi Duïc, maét cuûa ñeä Tam thieàn, thaáy saéc cuûa Nhò thieàn, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng thaân coõi Duïc, maét cuûa ñeä Tam thieàn, thaáy saéc cuûa ñeä Tam thieàn, sinh thöùc cuûa Sô thieàn. Duøng thaân coõi Duïc, maét ñeä Töù thieàn, thaáy saéc coõi Duïc, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng thaân coõi Duïc, maét ñeä Töù thieàn, thaáy saéc Sô thieàn, sinh thöùc Sô thieàn, thaáy saéc ñeä Nhò thieàn, cho ñeán thaáy saéc ñeä Töù thieàn, noùi cuõng nhö theá. Ñaây laø noùi ngöôøi sinh coõi Duïc, sinh Sô thieàn, duøng thaân Sô thieàn, maét Sô thieàn, thaáy saéc coõi Duïc, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng thaân Sô thieàn, maét ñeä Nhò thieàn, thaáy saéc coõi Duïc, thaáy saéc Sô thieàn, thaáy saéc ñeä Nhò thieàn, noùi cuõng gioáng nhö theá. Duøng thaân Sô thieàn, maét ñeä Tam thieàn, thaáy saéc coõi Duïc, coõi Saéc

Sô thieàn, saéc cuûa ñeä Nhò thieàn, saéc ñeä Tam thieàn, noùi cuõng gioáng nhö theá. Duøng thaân Sô thieàn, maét cuûa ñeä Töù thieàn, thaáy saéc coõi Duïc, coõi Saéc cuûa

Sô thieàn, saéc ñeä Nhò thieàn, saéc ñeä Tam thieàn, saéc cuûa ñeä Töù thieàn, noùi cuõng gioáng nhö theá. Nhö sinh Sô thieàn, sinh ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn, cuõng neân noùi theo töông. Do vieäc naày, neân noùi nhö theá. Hoûi: Coù khi naøo thaân leä thuoäc coõi khaùc. Maét leä thuoäc coõi khaùc, saéc leä thuoäc coõi khaùc, sinh thöùc leä thuoäc coõi khaùc chaêng? Ñaùp: Coù. Sinh coõi Duïc, duøng thaân coõi Duïc, maét ñeä Tam thieàn, thaáy saéc cuûa ñeä Nhò thieàn, sinh thöùc Sô thieàn. Duøng maét cuûa Töù thieàn, thaáy saéc ñeä Nhò thieàn. Duøng maét ñeä Töù thieàn thaáy saéc ñeä Tam thieàn, noùi cuõng gioáng nhö theá. Sinh ñeä Nhò thieàn, duøng thaân ñeä Nhò thieàn, maét ñeä Tam thieàn thaáy saéc coõi Duïc, sinh thöùc Sô thieàn cuõng theá. Duøng thaân ñeä Nhò thieàn, maét ñeä Töù thieàn, thaáy saéc coõi Duïc, sinh thöùc Sô thieàn cuõng theá. Duøng thaân ñeä Nhò thieàn, maét ñeä Töù thieàn, thaáy saéc ñeä Tam thieàn, sinh thöùc Sô thieàn cuõng theá. Sinh ñeä Tam thieàn, duøng thaân ñeä Tam thieàn, maét ñeä Töù thieàn, thaáy saéc coõi Duïc, sinh thöùc Sô thieàn cuõng theá. Duøng thaân ñeä Tam thieàn, maét ñeä Töù thieàn, thaáy saéc ñeä Nhò thieàn, sinh thöùc Sô thieàn cuõng vaäy. Nhö giôùi nhaõn, giôùi saéc, giôùi nhaõn thöùc, giôùi nhó, giôùi thanh, giôùi nhó thöùc, noùi cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Neáu muõi leä thuoäc coõi kia, höông leä thuoäc coõi kia, töùc sinh ra thöùc leä thuoäc coõi kia, cuõng sinh ra thöùc leä thuoäc coõi khaùc chaêng? Ñaùp: Töùc sinh thöùc leä thuoäc coõi kia, baát sinh thöùc leä thuoäc coõi khaùc. Muõi leä thuoäc coõi Duïc, höông leä thuoäc coõi Duïc, töùc sinh thöùc leä thuoäc coõi Duïc. Nhö giôùi muõi, giôùi höông, giôùi tyû thöùc, giôùi löôõi, giôùi vò, giôùi thieät thöùc, noùi cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Neáu thaân leä thuoäc coõi kia, xuùc leä thuoäc coõi kia, töùc sinh thöùc leä thuoäc coõi kia, cuõng sinh thöùc leä thuoäc coõi khaùc chaêng? Ñaùp: Hoaëc sinh thöùc leä thuoäc coõi kia, coù sanh thöùc leä thuoäc coõi khaùc. Sanh thöùc leä thuoäc coõi khaùc nghóa laø sanh coõi Duïc, duøng thaân coõi Duïc, xuùc coõi Duïc, sinh ra thöùc coõi Duïc. Sinh Sô thieàn, duøng thaân Sô thieàn, xuùc Sô thieàn, sinh thöùc Sô thieàn. Ñaây laø noùi sinh thöùc leä thuoäc coõi kia.

Sinh thöùc leä thuoäc coõi khaùc: Sinh ñeä Nhò thieàn, duøng thaân ñeä Nhò thieàn, xuùc ñeä Nhò thieàn, sinh ra thöùc Sô thieàn, sinh ñeä tam, ñeä Töù thieàn cuõng gioáng nhö theá. Vì sao? Vì töùc xuùc thaân ngöôøi kia, chaúng phaûi xuùc thaân khaùc. Hoûi: Neáu yù leä thuoäc coõi kia, phaùp leä thuoäc coõi kia, töùc sinh thöùc leä thuoäc coõi kia, cuõng sinh thöùc leä thuoäc coõi khaùc chaêng? Ñaùp: Hoaëc sinh thöùc leä thuoäc coõi kia, hoaëc sinh thöùc leä thuoäc coõi khaùc. Sinh thöùc leä thuoäc coõi kia, nghóa laø sinh coõi Duïc, duøng yù coõi Duïc, bieát phaùp coõi Duïc, sinh yù thöùc coõi Duïc, cho ñeán sinh Phi töôûng Phi phi töôûng xöù. Duøng yù cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù ñeå nhaän bieát phaùp cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, sinh ra thöùc cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù. Ñaây laø noùi töùc sinh thöùc leä thuoäc xöù kia. Sinh thöùc leä thuoäc coõi khaùc: Hoaëc coù thuyeát noùi: Taâm thieän coõi Duïc theo thöù lôùp sinh Vò chí, döïa vaøo Vò chí, döïa vaøo thöù lôùp sinh taâm thieän coõi Duïc. Laïi coù thuyeát noùi: Taâm thieän coõi Duïc theo thöù lôùp sinh Vò chí, döïa vaøo Vò chí, cuõng sinh Vò chí, Sô thieàn, döïa vaøo Sô thieàn, theo thöù lôùp sinh taâm thieän coõi Duïc. Laïi coù thuyeát noùi: Taâm thieän coõi Duïc

theo thöù lôùp sinh Vò chí, döïa vaøo Sô thieàn, thieàn trung gian. Ba ñòa cuûa ba thieàn ñoù theo thöù lôùp sinh taâm thieän coõi Duïc. Toân giaû Cuø-sa noùi raèng: Taâm thieän coõi Duïc theo thöù lôùp sinh Vò chí. Döïa vaøo Sô thieàn, thieàn trung gian, ñeä Nhò thieàn. Boán ñòa thieàn ñoù theo thöù lôùp sinh taâm thieän coõi Duïc. Nhö haønh giaû nhaäp ñònh sieâu vieät, töø Sô thieàn vöôït leân Nhò thieàn vaø quyeán thuoäc vöôït leân ñeä Tam thieàn, hieän ra ôû tröôùc. Ñòa thieàn naày cuõng gioáng nhö theá. Lôøi bình: Neân noùi raèng: Taâm thieän coõi Duïc theo thöù lôùp sinh Vò chí, döïa vaøo Sô thieàn, hai ñòa thieàn ñoù theo thöù lôùp sinh taâm thieän coõi Duïc, taâm thieän coõi Duïc theo thöù lôùp sinh Vò chí, döïa vaøo Sô thieàn. Nghóa laø yù coõi Duïc theo thöù lôùp sinh phaùp yù thöùc cuûa Sô thieàn, hoaëc leä thuoäc ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc, yù cuûa hai ñòa thieàn kia theo thöù lôùp sinh taâm thieän coõi Duïc. YÙ cuûa Sô thieàn sinh phaùp yù thöùc coõi Duïc, hoaëc leä thuoäc ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc. Sô thieàn theo thöù lôùp sinh ñeä Nhò thieàn, laø thuaän vôùi thöù lôùp ñònh. YÙ cuûa Sô thieàn sinh phaùp yù thöùc cuûa Ñeä Nhò thieàn, hoaëc leä thuoäc ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc. Ñeä Nhò thieàn theo thöù lôùp sinh Sô thieàn laø traùi vôùi thöù lôùp ñònh. YÙ cuûa ñeä Nhò thieàn sinh phaùp yù thöùc cuûa Sô thieàn, hoaëc leä thuoäc

ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc, cho ñeán ñeä Tam thieàn theo thöù lôùp sinh ñeä Töù thieàn, laø thuaän vôùi thöù lôùp ñònh. YÙ cuûa ñeä Tam thieàn sinh phaùp yù thöùc cuûa ñeä Töù thieàn, hoaëc leä thuoäc ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc. Ñeä Töù thieàn theo thöù lôùp sinh ñeä Tam thieàn laø traùi vôùi thöù lôùp ñònh. YÙ cuûa ñeä Töù thieàn sinh phaùp yù thöùc cuûa ñeä Tam thieàn hoaëc leä thuoäc ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc. Ñeä Töù thieàn theo thöù lôùp sinh Khoâng xöù laø thuaän vôùi thöù lôùp ñònh. YÙ cuûa ñeä Töù thieàn sinh phaùp yù thöùc cuûa Khoâng xöù, hoaëc leä thuoäc ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc. Khoâng xöù theo thöù lôùp sinh ñeä Töù thieàn, laø traùi thöù lôùp ñònh. YÙ cuûa Khoâng xöù sinh phaùp yù thöùc cuûa ñeä Töù thieàn, hoaëc leä thuoäc ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc. Khoâng xöù theo thöù lôùp sinh Thöùc xöù laø thuaän nôi thöù lôùp ñònh. YÙ cuûa khoâng xöù sinh phaùp yù thöùc cuûa Thöùc xöù, hoaëc leä thuoäc Thöùc xöù, hoaëc leä thuoäc Voâ sôû höõu xöù, hoaëc leä thuoäc Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc khoâng leä thuoäc. Thöùc xöù theo thöù lôùp sinh Khoâng xöù laø traùi vôùi thöù lôùp ñònh. YÙ cuûa thöùc xöù sinh ra phaùp yù thöùc cuûa khoâng xöù, hoaëc leä thuoäc coõi Voâ saéc, hoaëc khoâng leä thuoäc. Cho ñeán Voâ sôû höõu xöù theo thöù lôùp sinh Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, laø thuaän vôùi thöù lôùp ñònh. YÙ cuûa Voâ sôû höõu xöù sinh ra phaùp yù thöùc cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc leä thuoäc Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc khoâng leä thuoäc. Phi töôûng Phi phi töôûng xöù theo thöù lôùp sinh Voâ sôû höõu xöù, laø traùi vôùi thöù lôùp ñònh. YÙ cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, sinh ra phaùp yù thöùc cuûa Voâ sôû höõu xöù, hoaëc leä thuoäc Voâ sôû höõu xöù, hoaëc leä thuoäc Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc khoâng leä thuoäc. Sô thieàn theo thöù lôùp sinh ñeä Tam thieàn, laø thuaän vôùi ñònh sieâu vieät. YÙ cuûa Sô thieàn, sinh ra phaùp yù thöùc cuûa ñeä Tam thieàn, nhaän bieát phaùp, hoaëc leä thuoäc ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc. Ñeä Tam thieàn

theo thöù lôùp sinh Sô thieàn, laø traùi vôùi ñònh sieâu vieät. YÙ cuûa ñeä Tam thieàn, sinh ra phaùp yù thöùc cuûa Sô thieàn, hoaëc leä thuoäc ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc. Cuõng theá cho ñeán Thöùc xöù theo thöù lôùp sinh Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, laø thuaän vôùi ñònh sieâu vieät. YÙ cuûa thöùc xöù sinh ra phaùp yù thöùc cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc leä thuoäc Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc khoâng leä thuoäc. Phi töôûng Phi phi töôûng xöù theo thöù lôùp sinh Thöùc xöù, laø traùi vôùi ñònh sieâu vieät. YÙ cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù sinh ra phaùp yù thöùc cuûa thöùc xöù, hoaëc leä thuoäc Thöùc xöù, Voâ sôû höõu xöù, Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc khoâng leä thuoäc. Caùc phaùp nhö theá v.v... laø noùi veà ñònh. Laïi coù ñònh khaùc, cuõng coù

theå nhö vaäy. Coõi Duïc coù boán thöù taâm bieán hoùa: Coõi Duïc coù taâm bieán hoùa laø quaû cuûa Sô thieàn. Coõi Duïc coù taâm bieán hoùa laø quaû cuûa ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn. Taâm bieán hoùa naày theo thöù lôùp sinh thieàn tònh. Thieàn tònh theo thöù lôùp sinh ra taâm bieán hoùa. Sô thieàn tònh theo thöù lôùp sinh taâm bieán hoùa laø quaû cuûa Sô thieàn coõi Duïc. YÙ cuûa Sô thieàn sinh ra yù coõi Duïc nhaän bieát phaùp laø bieán hoùa, hoaëc boán nhaäp, hoaëc hai nhaäp. Taâm bieán hoùa, quaû cuûa Sô thieàn coõi Duïc, theo thöù lôùp sinh Sô thieàn tònh. YÙ coõi Duïc sinh ra phaùp yù thöùc cuûa Sô thieàn, hoaëc leä thuoäc ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc, cho ñeán ñeä Töù thieàn tònh theo thöù lôùp sinh taâm bieán hoùa laø quaû cuûa ñeä Töù thieàn coõi Duïc. YÙ cuûa ñeä Töù thieàn sinh ra phaùp yù thöùc coõi Duïc, laø bieán hoùa, hoaëc boán nhaäp, hoaëc hai nhaäp. Taâm bieán hoùa, quaû cuûa ñeä Töù thieàn coõi Duïc, theo thöù lôùp sinh ñeä Töù thieàn tònh. YÙ coõi Duïc sinh ra phaùp yù thöùc cuûa ñeä Töù thieàn, hoaëc leä thuoäc ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc. Cuõng theá, noùi luùc ñònh sinh, cuõng coù theå nhö vaäy. Cheát ôû coõi Duïc sinh Sô thieàn. YÙ coõi Duïc sinh ra phaùp yù thöùc cuûa Sô thieàn, hoaëc leä thuoäc taùm ñòa, hoaëc khoâng leä thuoäc. Cheát ôû Sô thieàn, sinh coõi Duïc. YÙ cuûa Sô thieàn sinh ra phaùp yù thöùc cuûa coõi Duïc, hoaëc leä thuoäc ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc. Cheát coõi Duïc, cho ñeán sinh Phi töôûng Phi phi töôûng xöù. YÙ coõi Duïc sinh ra phaùp yù thöùc cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc leä thuoäc Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc khoâng leä thuoäc. Cheát ôû Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, sinh coõi Duïc, yù cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù sinh ra phaùp yù thöùc coõi Duïc, hoaëc leä thuoäc ba coõi, hoaëc khoâng leä thuoäc, cho ñeán cheát ôû Voâ sôû höõu xöù sinh Phi töôûng Phi phi töôûng xöù. YÙ cuûa Voâ sôû höõu xöù sinh ra phaùp yù thöùc cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc leä thuoäc Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc khoâng leä thuoäc. Cheát ôû Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, sinh Voâ sôû höõu xöù. YÙ cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù sinh ra phaùp yù thöùc cuûa Voâ sôû höõu xöù, hoaëc leä thuoäc Voâ sôû höõu xöù, hoaëc leä thuoäc Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, hoaëc khoâng leä thuoäc. Ñaây laø noùi luùc sinh. Hoûi: Neáu thaønh töïu giôùi nhaõn, thì coù thaønh töïu giôùi saéc chaêng? Ñaùp: Thaønh töïu giôùi nhaõn, cuõng thaønh töïu giôùi saéc. Hoûi: Coù khi naøo thaønh töïu giôùi saéc, maø khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn hay chaêng? Ñaùp: Coù. Tröôøng hôïp sinh coõi Duïc, neáu khoâng ñöôïc giôùi nhaõn, thì

ñöôïc roài lieàn maát, noùi roäng nhö Kieàn-ñoä Caên. Hoûi: Neáu thaønh töïu giôùi nhaõn, thì coù thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc hay chaêng? Ñaùp: Hoaëc ñaõ thaønh töïu giôùi nhaõn, thì khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc, cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Thaønh töïu giôùi nhaõn, khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc: Sinh ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn, nhaõn thöùc khoâng hieän ra tröôùc. 2. Thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc, khoâng thaùnh töïu giôùi nhaõn: Sinh coõi Duïc khoâng ñöôïc giôùi nhaõn, neáu ñöôïc roài lieàn maát. 3. Thaønh töïu giôùi nhaõn, cuõng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc: Sinh coõi Duïc, ñöôïc giôùi nhaõn, khoâng maát. Neáu sinh Sô thieàn, neáu sinh leân ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn, thì giôùi nhaõn thöùc seõ hieän ra tröôùc. 4. Khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn, thì coù khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc: Sinh coõi Voâ saéc. Hoûi: Neáu thaønh töïu giôùi saéc, cuõng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc hay chaêng? Ñaùp: Neáu thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc, thì cuõng thaønh töïu giôùi saéc. Hoûi: Coù khi naøo thaønh töïu giôùi saéc, maø khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc khoâng? Ñaùp: Coù. Sinh ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn, nhaõn thöùc khoâng hieän ra tröôùc. Hoûi: Neáu khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn, thì cuõng khoâng thaønh töïu giôùi saéc hay chaêng? Ñaùp: Neáu khoâng thaønh töïu giôùi saéc thì cuõng khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn. Hoûi: Coù khi naøo khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn, thì chaúng phaûi khoâng thaønh töïu giôùi saéc hay chaêng? Ñaùp: Coù. Sinh coõi Duïc, khoâng ñöôïc giôùi nhaõn, neáu ñöôïc thì lieàn maát. Hoûi: Neáu khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn, thì cuõng khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc hay chaêng? Ñaùp: Neáu khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn, thì chaúng phaûi khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc, cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn, thì chaúng phaûi khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc: Sinh coõi Duïc khoâng ñöôïc giôùi nhaõn, neáu ñöôïc thì lieàn maát. 2. Khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc, thì chaúng phaûi khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn: Sinh ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn, nhaõn thöùc thì khoâng hieän ra tröôùc.

3. Ñeàu khoâng thaønh töïu: Sinh coõi Voâ saéc. 4. Ñeàu thaønh töïu: Sinh coõi Duïc, ñöôïc giôùi nhaõn khoâng maát. Hoaëc sinh Sô thieàn, ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn, nhaõn thöùc hieän ra tröôùc. Hoûi: Neáu khoâng thaønh töïu giôùi saéc, thì cuõng khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc hay chaêng? Ñaùp: Neáu khoâng thaønh töïu giôùi saéc, thì cuõng khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc. Hoûi: Coù khi naøo khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc, thì chaúng phaûi khoâng thaønh töïu giôùi saéc hay chaêng? Ñaùp: Coù. Sinh ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn, nhaõn thöùc khoâng hieän ra tröôùc. Hoûi: Neáu thaønh töïu ñaéc giôùi nhaõn, khoâng thaønh töïu giôùi saéc, cuõng gioáng nhö theá chaêng? Ñaùp: Hoaëc thaønh töïu giôùi nhaõn ñaéc, khoâng thaønh töïu giôùi phi saéc, cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Thaønh töïu ñöôïc giôùi nhaõn, khoâng thaønh töïu chaúng phaûi giôùi saéc: Sinh coõi Duïc, maát giôùi nhaõn. 2. Thaønh töïu ñöôïc giôùi saéc, khoâng thaønh töïu chaúng phaûi giôùi nhaõn: Sinh coõi Duïc, khoâng coù giôùi nhaõn, cheát sinh leân coõi Voâ saéc. 3. Ñeàu ñöôïc thaønh töïu, ñöôïc khoâng thaønh töïu: Sinh coõi Duïc coù giôùi nhaõn, cheát sinh leân coõi Voâ saéc. Neáu cheát ôû coõi Saéc, sinh coõi Voâ saéc. 4.

Ñeàu khoâng thaønh töïu, khoâng ñöôïc, khoâng thaønh töïu: Tröø ngaàn aáy vieäc treân. Hoûi: Neáu thaønh töïu ñaéc giôùi nhaõn, khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc cuõng gioáng nhö vaäy chaêng? Cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Thaønh töïu ñaéc giôùi nhaõn, khoâng thaønh töïu chaúng phaûi giôùi nhaõn thöùc: Neáu ôû coõi Duïc maát giôùi nhaõn, thì ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn, cheát ñi seõ sinh coõi Voâ saéc. 2. Thaønh töïu ñöôïc giôùi nhaõn thöùc, khoâng thaønh töïu chaúng phaûi giôùi nhaõn: ÔÛ coõi Duïc khoâng coù giôùi nhaõn, khi cheát sinh coõi Voâ saéc. Hoaëc nhaõn thöùc cuûa ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn hieän ra tröôùc roài dieät maát. 3. Ñeàu ñöôïc thaønh töïu, khoâng thaønh töïu: Coõi Duïc coù giôùi nhaõn, khi cheát sinh coõi Voâ saéc. Neáu qua ñôøi ôû Sô thieàn, seõ sinh coõi Voâ saéc. 4. Ñeàu khoâng thaønh töïu, khoâng ñöôïc, khoâng thaønh töïu: Tröø ngaàn aáy vieäc treân. Hoûi: Neáu thaønh töïu coõi Saéc ñöôïc, khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc cuõng gioáng nhö theá chaêng? Cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Thaønh töïu ñöôïc giôùi saéc, khoâng thaønh töïu chaúng phaûi giôùi nhaõn

thöùc: ÔÛ ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn cheát ñi, sinh leân coõi Voâ saéc. 2. Thaønh töïu ñöôïc giôùi nhaõn thöùc, khoâng thaønh töïu chaúng phaûi giôùi saéc: Nhaõn thöùc cuûa ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn hieän ra tröôùc roài dieät. 3. Ñeàu thaønh töïu, ñaéc khoâng thaønh töïu: ÔÛ Sô thieàn coõi Duïc qua ñôøi, sinh leân coõi Voâ saéc. 4. Ñeàu khoâng thaønh töïu, khoâng ñöôïc, khoâng thaønh töïu: Tröø ngaàn aáy vieäc treân. Hoûi: Neáu khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn ñöôïc, thaønh töïu giôùi saéc cuõng gioáng nhö vaäy chaêng? Ñaùp: Coù, neáu khoâng thaønh töïu giôùi saéc ñaéc, thaønh töïu giôùi nhaõn cuõng gioáng nhö vaäy. Hoûi: Coù khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn ñaéc, thaønh töïu chaúng phaûi giôùi saéc chaêng? Ñaùp: Coù. Sinh coõi Duïc, theo thöù lôùp ñöôïc giôùi nhaõn. Neáu khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn ñöôïc, thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc cuõng gioáng nhö vaäy chaêng? Cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Khoâng thaønh töïu giôùi nhaõn ñaéc, thaønh töïu chaúng phaûi giôùi nhaõn thöùc: ÔÛ coõi Voâ saéc qua ñôøi, sinh leân ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn. Sinh coõi Duïc, theo thöù lôùp ñöôïc giôùi nhaõn. 2. Khoâng thaønh töïu ñöôïc giôùi nhaõn thöùc, thaønh töïu chaúng phaûi giôùi nhaõn: Sinh ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn, nhaõn thöùc hieän ra tröôùc. 3. Ñeàu khoâng thaønh töïu, thaønh töïu: ÔÛ coõi Voâ saéc qua ñôøi, sinh Sô thieàn coõi Duïc. 4. Khoâng phaûi ñeàu cuøng khoâng thaønh töïu ñöôïc, thaønh töïu: Tröø ngaàn aáy vieäc treân. Hoûi: Neáu khoâng thaønh töïu ñöôïc giôùi saéc, thaønh töïu giôùi nhaõn thöùc cuõng gioáng nhö vaäy chaêng? Cho ñeán noùi roäng thaønh boán tröôøng hôïp: 1. Khoâng thaønh töïu ñöôïc giôùi saéc, thaønh töïu chaúng phaûi giôùi nhaõn thöùc: cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn. 2. Khoâng thaønh töïu ñöôïc giôùi nhaõn thöùc, thaønh töïu chaúng phaûi giôùi saéc: Sinh ñeä nhò, ñeä tam, ñeä Töù thieàn, nhaõn thöùc hieän ra tröôùc. 3. Ñeàu khoâng thaønh töïu ñöôïc, thaønh töïu: Cheát ôû coõi Voâ saéc, sinh Sô thieàn coõi Duïc. 4. Chaúng phaûi ñeàu khoâng thaønh töïu ñaéc, thaønh töïu: Tröø ngaàn aáy vieäc treân. Nhö noùi giôùi nhaõn, giôùi saéc, giôùi nhaõn thöùc, cho ñeán giôùi yù, giôùi phaùp, giôùi yù thöùc, cuõng neân noùi theo töông. Ñaây töùc laø noùi töông töï, nghóa laø nhö maét, saéc, giôùi nhaõn thöùc. Ñoái vôùi

phaùp khoâng töông töï

khaùc, thì coù naêm, ba tröôøng hôïp. Tai, tieáng, giôùi nhó thöùc, thì coù boán, ba tröôøng hôïp. Muõi, höông, giôùi tyû thöùc, thì coù ba, ba tröôøng hôïp. Löôõi, vò, giôùi thieät thöùc, thì coù hai, ba tröôøng hôïp. Thaân, xuùc, giôùi thaân thöùc, thì coù moät, ba tröôøng hôïp.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.